

GÖNDER

Geleceği Önemseyenler Derneği

CARFU

The foundation of the people
Caring for the Future

ÇEVRE ve İNSAN

Özlem İRİTAŞ

Çevre Yüksek Mühendisi
Orman ve Su İşleri Uzmanı
GÖNDER Genel Sekreteri

12 Ocak 2016
Bilişim Koleji

ÖZLEM İRİTAŞ-İŞ GEÇMİŞİ

- 2015 -Genel Müdür Danışmanı, Su Yönetimi Gn. Md., Orman ve Su İşleri Bakanlığı
- 2012- Bakan Yardımcısı Danışmanı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı
- 2011- Müsteşar Danışmanı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı
- 2010- Müsteşar Özel Kalem Müdürü, Orman ve Su İşleri Bakanlığı
- 2010- AB ve Koordinasyon Şubesi Müdürü V, Çevre ve Orman Bakanlığı
- 2007- Genel Müdür Özel Kalem Müdürü, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı
- 2007- Uzman Yardımcısı, Bakan Özel Kalem Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı
- 1998- Mühendis, ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğü, Çevre Bakanlığı

Çevre ??

ÇEVRE

- ▶ Çevre, insanların ve diğer canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde bulundukları, **fiziki, biyolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel** ortam ve içinde yaşadığımız doğal ortamdır.
- ▶ Canlı varlıkları etkileyen dış etkenlerin tümüne çevre deniyor.
- ▶ Yaşam ve çevre birbirlerine bağlı iki önemli unsur.

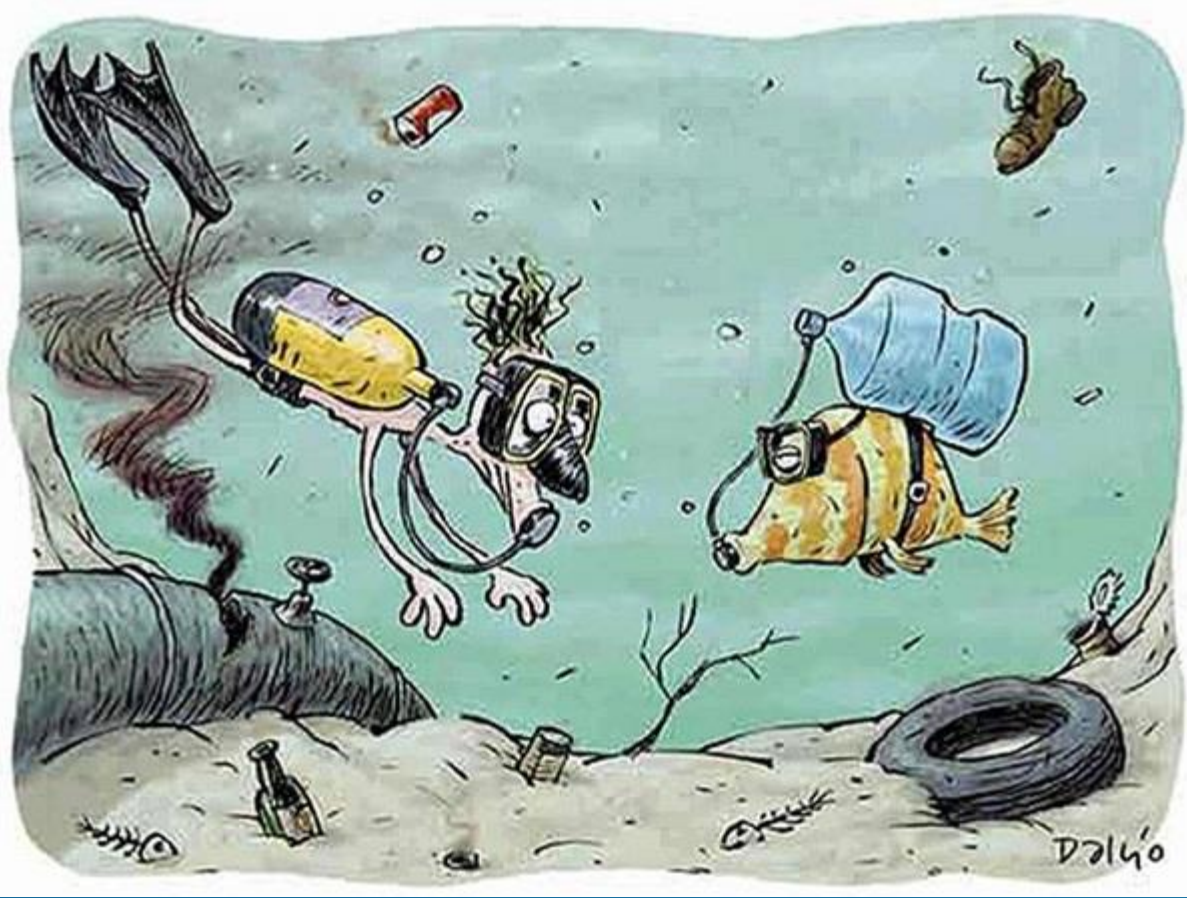
Kütlenin Korunumu Yasası:

Kütlenin durumu yeniden düzenlenebilir fakat kütle yaratılamaz veya yok edilemez. Başka bir deyişle;

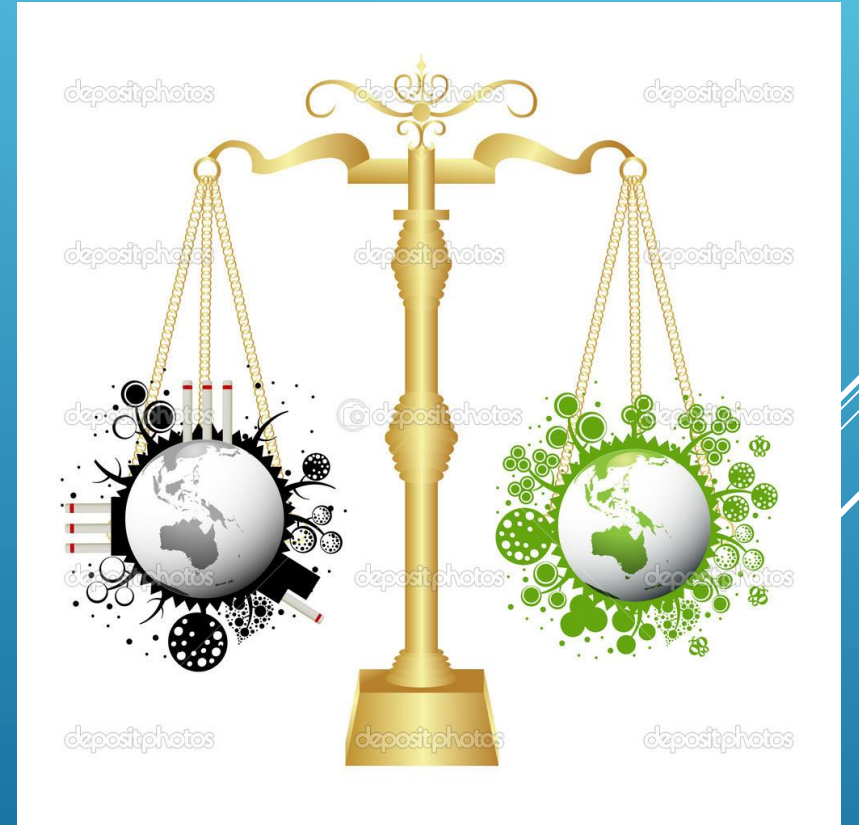
“Hiçbir madde yoktan var olamaz, varken de yok olamaz”.
(Lomonosov-Lavoisier Kanunu)

Çevre Kirliliği Nasıl oluşuyor?

Doğa belli bir miktara kadar her şeyi dengeleme kapasitesine sahip!!

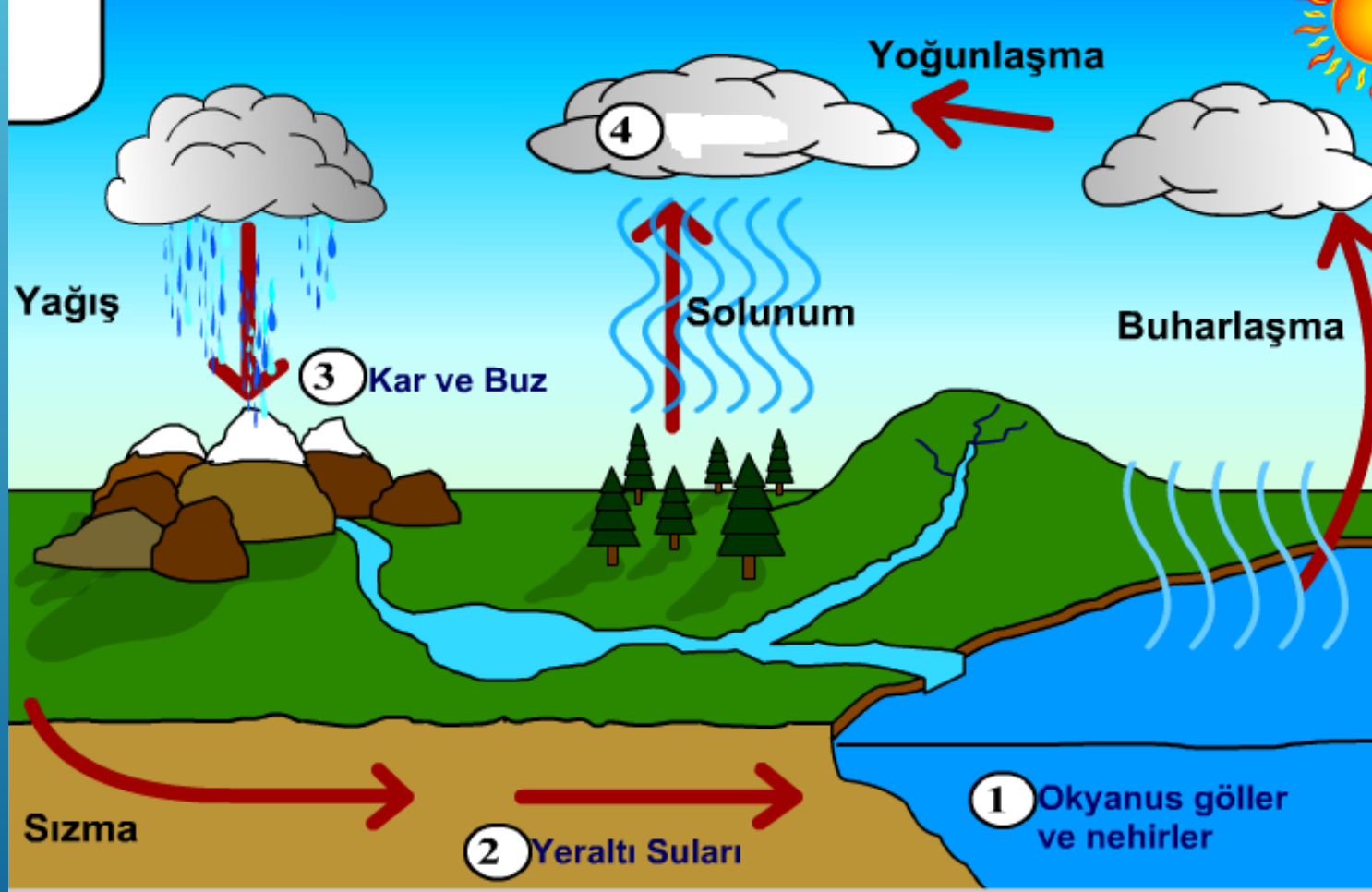

Maddenin canlı ve cansız çevre arasındaki hareketine «döngü» diyoruz.

- Su döngüsü
- Karbon Döngüsü
- Oksijen Döngüsü
- Azot Döngüsü
- Fosfor Döngüsü

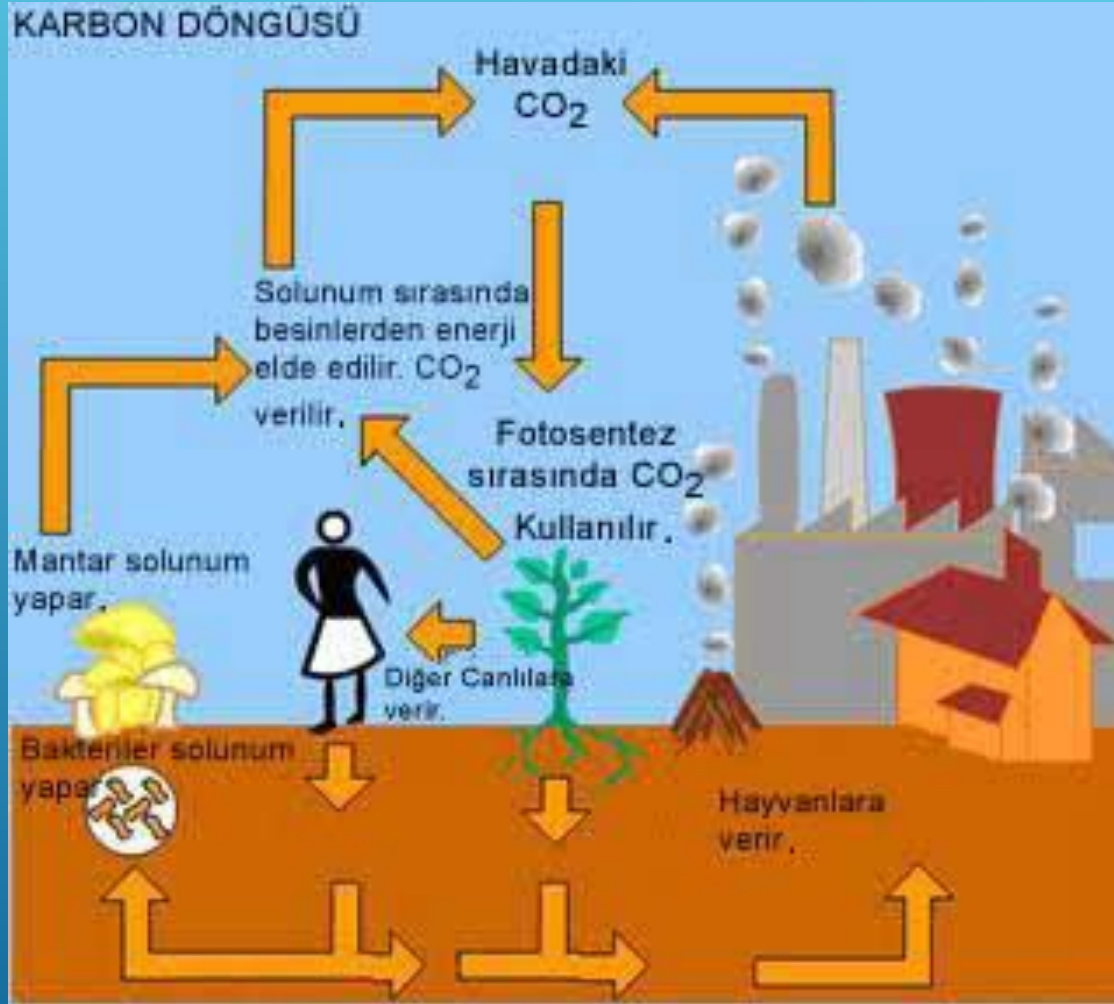
Su Döngüsü

<http://water.usgs.gov/edu/watercycle-kids-turkish.html>

Karbon Döngüsü

İnsan Bu İşin Neresinde?

Biz Bu Etkimize **‘EKOLOJİK AYAK İZİ’** Diyoruz.

EKOLOJİK AYAK İZİ

Doğal kaynakların tüketim hızı ile dünyanın kendi kendini yenileme kapasitesini karşılaştırarak, var olan tüketimin sürdürülebilir olup olmadığını gösterir.

Ayak izimizin içerisinde;

- Solunum için gerekli olan hava
- Temiz su
- Gıda
- Isınma - soğutma
- Hareket edebilmek için ihtiyaç duyulan enerji
- Tüketilen ağaç ürünleri
- Yaşam alanlarının (evler, sanayi siteleri, yurtlar vb gibi) kurulması için tüketilen kaynaklar
- Tüketim sonucunda oluşan atıklar (sera gazları, organik atıklar, katı atıklar vb gibi) yer alıyor.

Biz Neler Yapabiliriz?

3 Temel Kural

- Az tüket
- Yeniden Kullan
- Dönüştür

- Doğaya dokunun! Çevresel döngülerin ve bunların içindeki yerinizin, faaliyetlerinizin sonuçlarının farkına varın.
 - Su Kullanımını en aza indirin
 - Yağmur suyunu yada kullandığınız gri suları yeniden kullanın
 - Enerji tüketiminizi azaltın,
 - Aydınlatma, ısıtma klima vb daha az kullanın
 - Evinizin ısı yalıtımı ile boşa ısı kaybetmediğinden emin olun
 - Daha az kağıt, şişelenmiş, ambalajlanmış ürün kullanın, mümkünse tekrar kullanılabilir gereçler kullanın
 - Daha az satın alın: Böylece daha az hammadde kullanılmasını sağlayacak, hammadde satın alma, işleme ve kullanma noktasına taşımak için kullanılacak enerjiyi azaltın.
 - Fosil yakıt kullanımını azaltın , mümkün olduğunca toplu taşıma/bisiklet kullanın.

Ne Yapmalı?

- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=tmhiglxga-4>
- ▶ <http://www.gonder.org.tr/?p=4355>

TEŞEKKÜRLER..

▶ DAHA FAZLA VIDEO:

- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=h6WTzScgt4I>
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=2lBqQ5XtCAU>
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=xVD-jqMTJUM> (*)
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=2lBqQ5XtCAU> (ders)
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=h6WTzScgt4I>
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=6oJ5OwUjQTY>
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=sYtUj3NFUm8>
- ▶ https://www.youtube.com/watch?v=rp0b2fEcF_U
- ▶ https://www.youtube.com/results?search_query=%C3%A7evresel+d%C3%B6nüg%C3%BCler
- ▶ http://www.wwf.org.tr/ne_yapiyoruz/ayak_izinini_azaltilmasi/su/

<https://www.youtube.com/watch?v=tmhiglxga-4>

<https://www.youtube.com/watch?v=rhFud2tlaNI>

<https://www.youtube.com/watch?v=tmhiglxga-4>

<https://www.youtube.com/watch?v=-UjLuhjXvOc> (su-Rock)

<https://www.youtube.com/watch?v=2D0DaARcUps>

<https://www.youtube.com/watch?v=BfLRzVA-VE4> (Muhteşem karbon döngüsü anlatımı)

<https://www.youtube.com/watch?v=AD8BRwhBcdA> (azot döngüsü)

<https://www.youtube.com/watch?v=jSYFPVIFBcc> insanın ekosistem üzerine etkisi

<http://www.vidivodo.com/cevre-kirliligi-animasyon>